

Gemeente Westland
Het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

Betreft: Advies ASDW op Beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening

Naaldwijk, 17 juni 2019

Geacht College,

Momenteel wordt er door uw organisatie gewerkt aan een nieuw beleidsplan m.b.t. de Schuldhulpverlening als opvolging van het Beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening 2017-2020.

Vanuit de Adviesraad Sociaal Domein Westland (ASDW) willen we graag uw aandacht vestigen op de wijze waarop het proces van schuldhulpverlening (nl. via schuldbemiddeling) momenteel in Westland verloopt en hoe dit proces voor de schuldenaren verbeterd zou kunnen worden.

Een schuldregeling bestaat in twee vormen:

1. Bij een schuldbemiddeling (zoals dit nu in de gemeente Westland plaatsvindt) worden maandelijks alle inkomsten boven het Vrije Te Laten Bedrag gereserveerd. Elk jaar krijgen de schuldeisers een bedrag uit de reservering uitgekeerd. De uiteindelijke omvang van de reservering, en daarmee de uitkering, kan fluctueren vanwege wijzigingen in dit inkomen. Het bedrag dat de schuldeisers uiteindelijk ontvangen, staat dus niet vast.
2. Bij een schuldsanering verstrekt een kredietbank (of andere instantie) een saneringskrediet. De schuldeisers krijgen meteen het bedrag uitgekeerd waar ze mee akkoord zijn gegaan en de schuldenaar betaalt het krediet in 3 jaar terug aan de kredietbank. Het bedrag dat de schuldeisers ontvangen ligt hiermee dus vast.

Uit onderzoek blijkt dat schuldsanering vaak beter is dan schuldbemiddeling. Bij een schuldsanering is de schuldenaar in één keer van al zijn schuldeisers af en heeft hij nog maar één schuldeiser, de kredietbank. Dat neemt direct heel veel stress weg. En als de schuldenaar (meer) gaat werken, merkt hij dat direct in zijn portemonnee. Voor de schuldeiser is sanering prettig, omdat hij direct de boeken kan sluiten. Snelle duidelijkheid en eenmalige uitbetaling heeft voor menig schuldeiser de voorkeur boven 3 jaar wachten voor misschien een paar euro's meer. Het bespaart de schuldhulpverlener en gemeente enorme administratieve lasten die gemoeid zijn met het verwerken van mutaties gedurende de 3-jarige aflosperiode.

Schuldbemiddeling is alleen zinvol als er zicht is op een substantiële inkomensverbetering in de komende 3 jaar. In de praktijk blijkt die inkomensverbetering echter flink te worden overschat.

Alle voor- en nadelen van saneren en bemiddelen staan in het rapport Saneren versus bemiddelen, geschreven door Martijn Schut en Joke de Kock, hoofd schuldhulpverlening Tilburg. Dit rapport is aan deze mail toegevoegd.

Ondanks de voordelen van sanering wordt anno 2018 tweederde van de schulden geregeld met een schuldbemiddeling. Waarom? Veel gemeenten weten het eigenlijk ook niet goed: 'we hebben het altijd zo gedaan' en zelfs 'we wisten niet dat er een alternatief was'. Ook wordt er vaak onterecht verondersteld dat schuldeisers liever voor bemiddeling kiezen. Sommige gemeenten geven aan dat er geen kredietfaciliteit is, hetgeen ook blijkt ook uit onderzoek dat NVVK en SUNN lieten uitvoeren. Maar een kredietbank in de buurt van Westland (Den Haag?) is mogelijk bereid hiervoor een oplossing te bieden.

De Adviesraad Sociaal Domein Westland adviseert u om bij het nieuw op te stellen beleidsplan naast bemiddeling ook sanering aan te bieden aan inwoners met schulden en de conclusies uit het bijgevoegd rapport mee te nemen in uw afwegingen.

Als naast de wijze waarop de schuldhulpverlening nu in de gemeente Westland plaatsvindt, ook schuldsanering wordt aangeboden, komt een breder pallet van schuldhulpverleningstrajecten beschikbaar om inwoners met schulden sneller te kunnen helpen. Ons inziens zou dat een vooruitgang betekenen voor een deel van de inwoners met schulden. Tevens wijst het bijgevoegde onderzoek erop dat schuldsanering i.p.v. schuldbemiddeling ook voor de gemeente Westland financieel profijtelijk kan zijn omdat er minder geadministreerd hoeft te worden.

Wij zien uw reactie op ons advies dan ook met belangstelling op korte termijn tegemoet. Als u verdere vragen heeft zijn wij uiteraard bereid met u hierover in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Westland,

Nico van der Knaap
Voorzitter ASDW